EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.1.2025
COM(2025) 16 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o sjednávání dvoustranných ujednání nebo dohod mezi členskými státy EU a Spojeným královstvím týkající se správní spolupráce v oblasti DPH nebo pomoci při vymáhání jakýchkoli daní v souladu s čl. 8 odst. 2 rozhodnutí Rady (EU) 2021/689

Úvod

Ustanovení čl. 8 odst. 2 rozhodnutí Rady (EU) 2021/689[1] vyžaduje, aby Komise podala Evropskému parlamentu a Radě zprávu o návrzích dohod nebo ujednání sjednaných mezi členskými státy EU a Spojeným královstvím a týkajících se správní spolupráce v oblasti DPH nebo pomoci při vymáhání daní nebo cel.

Správní spolupráce v oblasti DPH a cel a pomoc při vymáhání DPH, spotřebních daní a cel je upravena Dohodou o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“), a zejména Protokolem o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti DPH a o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků a cel (dále jen „protokol“), připojeným k této dohodě o obchodu a spolupráci.

Pokud mají členské státy v úmyslu sjednat se Spojeným královstvím jakoukoli dvoustrannou dohodu nebo ujednání v oblasti správní spolupráce týkající se DPH nebo pomoci při vymáhání jakýchkoli daní, poplatků nebo cel, musí konzultovat Komisi. Takové ujednání nebo dohodu se Spojeným královstvím mohou členské státy podepsat a uzavřít až poté, co Komise potvrdí platnost dotčeného ujednání nebo dohody z hlediska práva EU.

Podobně při sjednávání memoranda o porozumění, kterým se provádí jiná mezinárodní dohoda, která stanoví pomoc při vymáhání pohledávek, musí vnitrostátní orgány zajistit, aby memorandum o porozumění neobsahovalo žádná ustanovení, která narušují fungování dohody o obchodu a spolupráci nebo vnitřního trhu a která ohrožují dosažení cíle vnější činnosti Unie v oblasti pomoci při vymáhání pohledávek nebo jinak poškozují zájmy Unie.[2]

To znamená, že na daně, poplatky a cla, na něž se vztahují ustanovení dohody o obchodu a spolupráci týkající se správní spolupráce a pomoci při vymáhání pohledávek, by se neměla vztahovat odpovídající ustanovení dohod a memorand o porozumění, které členské státy vyjednávají se Spojeným královstvím. Pouhé tvrzení, že právo Unie má přednost, není dostatečné.

Kromě toho nelze uvažovat o dvoustranných jednáních týkajících se konkrétních prvků, např. jakékoli změny prahové hodnoty stanovené v čl. 33 odst. 4 protokolu, neboť dotčená ustanovení jsou součástí globální dohody o obchodu a spolupráci, která je výsledkem víceodvětvových jednání. Změna tohoto výsledku v jedné oblasti proto nemůže být nikdy provedena bez toho, aby se vzala v potaz celá dohoda, zejména v oblastech spojených s obchodní částí dohody, které se týkají velkého množství hospodářských činností. V této souvislosti by jednostranné jednání členského státu o takovém konkrétním prvku bylo v rozporu se zásadou loajální spolupráce stanovenou v čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii.

Správní spolupráce a pomoc při vymáhání pohledávek podle jakékoli mezinárodní dohody mezi členským státem a Spojeným královstvím jsou samozřejmě rovněž vyloučeny v

[1] Rozhodnutí Rady (EU) 2021/689 ze dne 29. dubna 2021 o uzavření Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“) a Dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o bezpečnostních postupech pro výměnu a ochranu utajovaných informací jménem Unie (Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 2).

[2] Článek 7 rozhodnutí Rady 2021/689 ze dne 29. dubna 2021.

situacích, kdy se na tuto správní spolupráci a pomoc při vymáhání vztahuje dohoda o vystoupení Spojeného království[3] a její protokol o Irsku/Severním Irsku a Protokol o vzájemné správní pomoci v celních otázkách připojený k dohodě o obchodu a spolupráci.

Pokud jde o pomoc při vymáhání daní, na něž se nevztahují dohody EU, Komise připomněla členským státům, že mají možnost snížit administrativní a rozpočtovou zátěž spojenou s potřebou překladů tím, že se rozhodnou pro používání sítě elektronických komunikací a standardních formulářů přijatých k provádění protokolu v souladu s čl. 38 odst. 4 tohoto protokolu. Ustanovení čl. PVAT.38 odst. 4 protokolu stanoví, že „[s]íť elektronických komunikací a standardní formuláře pro účely provádění tohoto protokolu lze rovněž použít pro pomoc při vymáhání jiných pohledávek než pohledávek uvedených v čl. PVAT.2 odst. 1 písm. b), pokud takovou pomoc umožňuje jiný dvoustranný nebo mnohostranný právně závazný nástroj o správní spolupráci mezi danými státy“. Je v zájmu členských států EU – a orgánů Spojeného království – účinně uplatňovat tyto standardní formuláře (formuláře žádosti a jednotný doklad pro doručení (UNF) a jednotný doklad o vymahatelnosti pohledávky v dožádaném státě (UIPE)) přijaté podle tohoto protokolu pro pomoc při vymáhání pohledávek týkajících se jiných daní, se souvisejícími výhodami automatického překladu, s přímým právním účinkem UNF a UIPE (bez nutnosti uznání v dožádaném státě) a s možností zaslat kombinovanou žádost v případech vícenásobných pohledávek spadajících do oblasti působnosti dohod mezi EU a Spojeným královstvím a dalších mezinárodních dohod, které platí mezi členskými státy EU a Spojeným královstvím.

Skutečnost, že cílem memoranda o porozumění je pouze popsat výklad stávající mnohostranné dohody[4] příslušnými orgány, neodůvodňuje žádnou odchylku od výše uvedených pravidel.

Z odpovědi členských států EU vyplývá, že orgány Spojeného království se obrátily na několik členských států, aby uzavřely dohodu o zamezení dvojího zdanění, která obsahuje ustanovení o správní spolupráci a pomoci při vymáhání daní, nebo memorandum o porozumění ohledně uplatňování dvoustranných dohod o pomoci při vymáhání daní nebo uplatňování mnohostranné úmluva o správní pomoci v daňových záležitostech.

Níže uvedená tabulka poskytuje přehled případů, na které byla Komise dosud upozorněna.

Členský stát	**Druh dohody**	**Stav**	**Přijatá/zamýšlená opatření**
Rakousko	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Podepsáno	Výkladové prohlášení zveřejněné členským státem.[5]

[3] Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7).

[4] Zejména mnohostranná úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech přijatá Radou Evropy a OECD. V tomto ohledu Komise konstatuje, že žádný členský stát nikdy neoznámil, že by se Spojeným královstvím uzavřel dvoustranná ujednání o širší spolupráci nebo pomoci než podle nařízení Rady (EU) č. 904/2010 o správní spolupráci v oblasti DPH a směrnice Rady (EU) 2010/24 o pomoci při vymáhání daní (viz článek 60 nařízení (EU) č. 904/2010 a článek 24 směrnice 2010/24/EU).

[5] Pokyn Spolkového ministerstva financí ze dne 8. dubna 2022, 2022–0.201.316, zveřejněný v souvislosti se smlouvou o zamezení dvojího zdanění se Spojeným královstvím;

			Závazek členského státu při příští příležitosti změnit smlouvu o zamezení dvojího zdanění a memorandum o porozumění
Lucembursko	Smlouva o zamezení dvojího zdanění	Podepsáno	Výkladové prohlášení zveřejněné členským státem.[6] Závazek členského státu při příští příležitosti změnit smlouvu o zamezení dvojího zdanění
Litva	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Komise neobdržela žádný návrh.
Španělsko	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Komise neobdržela žádný návrh.
Polsko	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí
Švédsko	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí
Česko	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí
Belgie	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí
Portugalsko	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí
Česko	Smlouva o zamezení dvojího zdanění	Probíhá	Česko předloží znění Komisi.
Portugalsko	Smlouva o zamezení dvojího zdanění	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí
Nizozemsko	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí
Německo	Memorandum o porozumění o pomoci při vymáhání daní	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí
Rumunsko	Smlouva o zamezení dvojího zdanění	Probíhá	Připomínky vznesené Komisí

Komise je i nadále odhodlána poskytovat členským státům náležité poradenství s cílem zajistit, aby dvoustranná znění, o nichž státy jednají, byla slučitelná s dohodou o obchodu a spolupráci a protokolem, a přijme veškerá náležitá opatření k dosažení tohoto cíle.

https://www.bmf.gv.at/themen/steuern/internationales-steuerrecht/doppelbesteuerungsabkommen/dba-liste.html

[6] https://mfin.gouvernement.lu/fr/actualites/2023/condigblu.html